

Erasmus+ stratēģiskās partnerības projekts „Kvalitatīvas prakses darba tirgum” (Nr.2014-1-LV01-KA202-000522)

**IZVĒRTĒJUMS PAR PRAKŠU SISTĒMAS UZLABOJUMIEM LATVIJĀ
PROJEKTA „KVALITATĪVAS PRAKSES DARBA TIRGUM”
KONTEKSTĀ**

Rīga, 2017

SATURS

IEVADS.....	3
PRAKŠU PIEEJAMĪBA UN KVALITĀTE – APTAUJU REZULTĀTI.....	4
PROJEKTA MĒRĶU SASNIEGŠANAS UN IETEKMES IZVĒRTĒJUMS.....	12
PROJEKTA REZULTĀTU IZVĒRTĒJUMS.....	14
REKOMENDĀCIJAS PRAKŠU SISTĒMAS PILNVEIDEI LATVIJĀ.....	23

Šī publikācija atspoguļo tikai tās autoru viedokli, un Eiropas Komisijas atbalsts šīs publikācijas tapšanai nav uzskatāms par tās satura apstiprinājumu, un Komisija nekādā veidā neuzņemas atbildību par šeit ietvertās informācijas tālāku izmantošanu.

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

IEVADS

Laika periodā no 2014. gada rudens līdz 2017. gada rudenim Latvijas Darba devēju konfederācija (turpmāk tekstā - LDDK) kopā ar partneriem¹ īstenoja Erasmus+ stratēģiskās partnerības projektu „Kvalitatīvas prakses darba tirgum” (Nr.2014-1-LV01-KA202-000522)², kura mērķis bija uzlabot kvalificēta darbaspēka pieejamību, stiprinot sociālo partneru, īpaši darba devēju organizāciju, iesaisti profesionālajā izglītībā un kvalitatīvu prakšu un darba vidē balstītu mācību pieejamības nodrošināšanā. Projekta ietvaros tika attīstīts e-rīks kvalitatīvu prakšu organizēšanai karjeras portālā prakse.lv un attīstīta sadarbība starp izglītības iestādēm un darba devējiem, īstenojot darba vidē balstītu mācību pilotprojektus ķīmijas un farmācijas, kā arī mašīnbūves un metālapstrādes nozarēs. LDDK mērķis ilgtermiņā bija un ir attīstīt darba vidē balstītu profesionālo izglītību Latvijā, kā arī palielināt to darba devēju skaitu, kas ir iesaistījušies kvalitatīvu prakšu nodrošināšanā.

Šis ziņojums iekļauj projekta „Kvalitatīvas prakses darba tirgum” definēto mērķu un rezultātu sasniegšanas analīzi, darba devēju viedokļu un ikdienas prakšu izmaiņu analīzi (kas balstīta uzņēmēju kvantitatīvas, reprezentatīvas aptaujas datus), kā arī rekomendācijas prakšu sistēmas tālākai pilnveidei Latvijā.

¹ Projekta sadarbības partneri: SIA „Izglītības un nodarbinātības konsultācijas”, SIA „Excolo Latvia”, Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācija, Profesionālās izglītības kompetences centrs “Rīgas tehniskā koledža”, Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledža, Mašīnbūves un Metālapstrādes Rūpniecības asociācija, Lietuvas Darba devēju konfederācija (Lietuvas verslo darbdavju konfederācija), portāls www.prakse.lv, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, ibw Austria – Research & Development in VET, ABB Training Center GmbH & Co.KG Heidelberg.

² Vairāk par projektu skatīt: <http://www.ddd.lv/projekts/kvalitativas-prakses-darba-tirgum/>

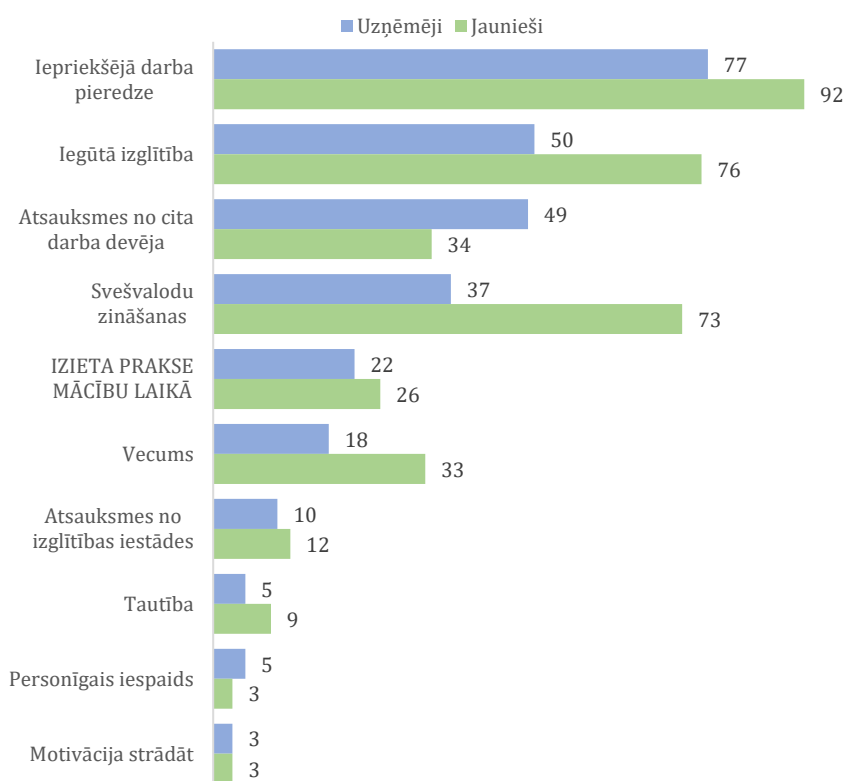
PRAKŠU PIEEJAMĪBA UN KVALITĀTE – APTAUJU REZULTĀTI

Kā projekta pirmo aktivitāti SIA „Excolo Latvia” 2014. gadā īstenoja pētījumu, kura mērķis bija sagatavot vispārēju pārskatu par esošo situāciju mācību un kvalifikāciju prakšu vidējā profesionālā un augstākā izglītībā (turpmāk – prakšu) nodrošināšanā Latvijā. Pētījuma ietvaros tika veikta gan Latvijā strādājošo uzņēmēju-darba devēju kvantitatīva aptauja (pēc darbības veida un reģionālā izvietojuma aptaujas izlase ir atbilstoša Latvijā strādājošo uzņēmēju ģenerālkopai), gan arī to jauniešu, kuri bijuši praksē, aptauja (portāla prakse.lv reģistrēto lietotāju mērķa grupā). Abas aptaujas tika atkārtotas arī projekta noslēguma fāzē, 2017. gada martā-aprīlī. Aptauju datu salīdzinājums ļauj arī identificēt projekta īstenošanas laikā notikušās izmaiņas darba devēju un jauniešu attieksmē un pieredzē prakšu nodrošināšanā.

Prakses kā darbinieku rekrutācijas faktora svarīgums

Izieta prakse nesniedz lielas priekšrocības darba meklēšanas procesā – 2014. gada aptaujā tikai katrs piektais darba devējs (22%) apgalvoja, ka, rekrutējot jaunus darbiniekus pieņemšanai darbā savā uzņēmumā, uzmanību pievērš tam, vai potenciālais darbinieks ir izgājis praksi mācību laikā. Arī paši jaunieši tikai nedaudz biežāk (26%) nekā darba devēji novērtēja, ka, viņuprāt, uzņēmēji ņem vērā to, vai potenciālais darbinieks ir izgājis praksi mācību laikā. Par daudz svarīgākiem faktoriem darbinieku rekrutācijā uzņēmēji atzina iepriekšējo darba pieredzi (77%), iegūto izglītību (50%) un atsauksmes no citiem darba devējiem (49%).

Attēls 1. Uzņēmēji: Kādi faktori Jums ir svarīgi, kad rekrutējat jaunus darbiniekus pieņemšanai darbā Jūsu uzņēmumā? (%)
Jaunieši: Tavuprāt, kādus faktorus darba devēji ņem vērā, kad meklē jaunus darbiniekus pieņemšanai darbā savā uzņēmumā? (%)
Bāze1: visi respondenti (uzņēmēji Latvijā), n`2014=750
Bāze2: visi aptaujātie jaunieši portālā prakse.lv, n`2014=233

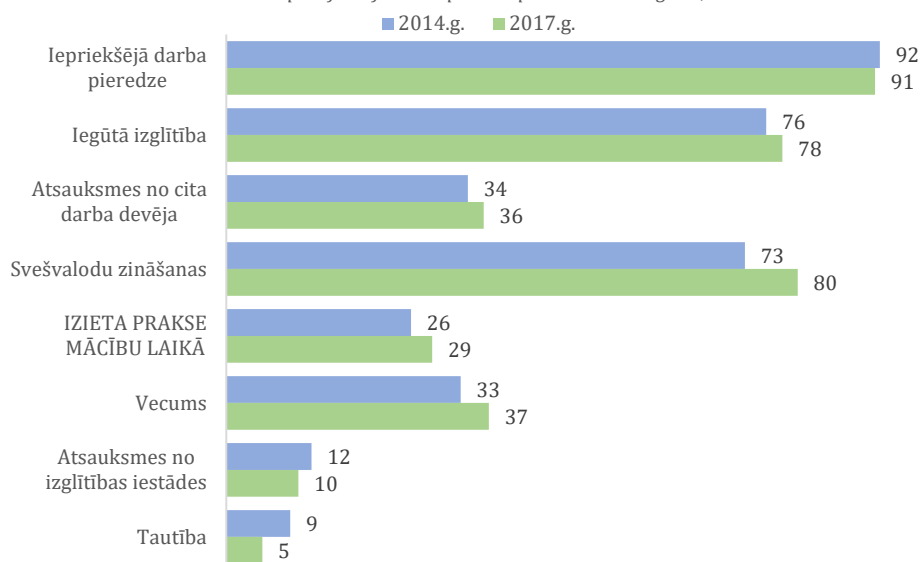

Salīdzinot jauniešu sniegtos vērtējumus 2014. un 2017. gados, novērojams, ka būtiskas izmaiņas jauniešu uzskatos nav notikušas. Visbūtiskāk - par 7% - pieaudzis to jauniešu īpatsvars, kuri uzskata, ka darba devēji ņem vērā svešvalodu zināšanas. Interesanti, ka pieaudzis (par 4%) arī to jauniešu īpatsvars, kuri domā, ka darba devēji ņem vērā pretendenta vecumu. Savukārt to jauniešu īpatsvars, kuri ir pārliecināti, ka darba devēji ņem vērā, vai pretendents ir izgājis mācību praksi, ir mainījies nebūtiski - pieaudzis tikai par 3%, kas ir statistiski nebūtisks pieaugums.

Attēls 2. Jaunieši: Tavuprāt, kādus faktorus darba devēji ņem vērā, kad meklē jaunus darbiniekus pieņemšanai darbā savā uzņēmumā? (%)

Bāze1: visi aptaujātie jaunieši portālā prakse.lv 2014. gadā, n=233

Bāze2: visi aptaujātie jaunieši portālā prakse.lv 2017. gadā, n=138

Prakšu pieejamība

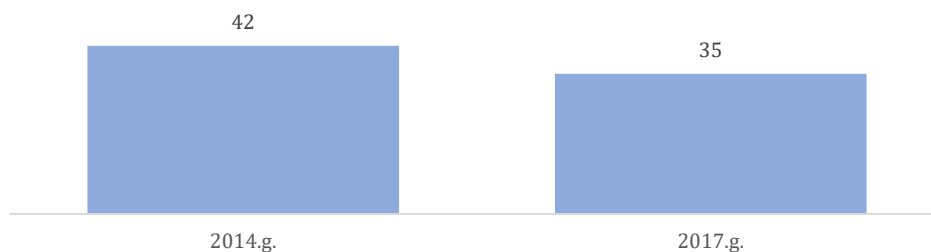
Kā liecina atkārtotās aptaujas dati, tad darba devēju aktivitāte prakšu nodrošināšanā pēdējo trīs gadu laikā ir samazinājusies – ja 2014. gada aptaujā 42% uzņēmēju apgalvoja, ka pēdējo piecu gadu laikā to uzņēmumos ir bijuši praktikanti, tad 2017. gada aptaujā šādu uzņēmēju īpatsvars ir samazinājies līdz 35%. Prakses vietas salīdzinoši biežāk nodrošinājuši uzņēmumi būvniecības un pakalpojumu jomās, Kurzemē un Latgalē strādājošie, vidējie un it īpaši lielle uzņēmumi, kā arī eksportētāji un tie, kuros ir ārvalstu kapitāls. Savukārt izteikti retāk prakses vietas nodrošinātas tirdzniecībā, Pierīgā, kā arī mazajos uzņēmumos.

Iespējams, ka vismaz daļēji darba devēju attieksmi pret prakses vietu nodrošināšanu determinē viņu pašu vērtējumi par prakses lietderību. Kā iepriekš norādīts, 2014. gada aptaujas dati liecināja, ka izieta prakse nesniedz lielas priekšrocības darba meklēšanas procesā – tikai katrs piektais darba devējs (22%) apgalvoja, ka, rekrutējot jaunus darbiniekus pieņemšanai darbā savā uzņēmumā, uzmanību pievērš tam, vai potenciālais darbinieks ir izgājis praksi mācību laikā. Sekojoši – pašu darba devēju attieksme pret praksi kā tādu lielā mērā var būt šķērslis prakšu sistēmas attīstībai.

Kā liecina 2014. gada aptauja, viens uzņēmums bija pieņēmis praksē vidēji 4,6 praktikantus. Kopumā 53% no šiem uzņēmumiem praktikantu skaits pēdējo piecu gadu laikā nepārsniedz 3 personas, 36% ir

pieņēmuši praksē 4 līdz 10 personas un 9% devuši prakses vietas vairāk nekā desmit personām. Salīdzinoši vairāk praktikantu pēdējo piecu gadu laikā nodarbinājuši uzņēmumi IKT, administratīvo un apkalpojošo dienestu darbības, kā arī izglītības jomās, kā arī lielie uzņēmumi ar darbinieku skaitu virs 100.

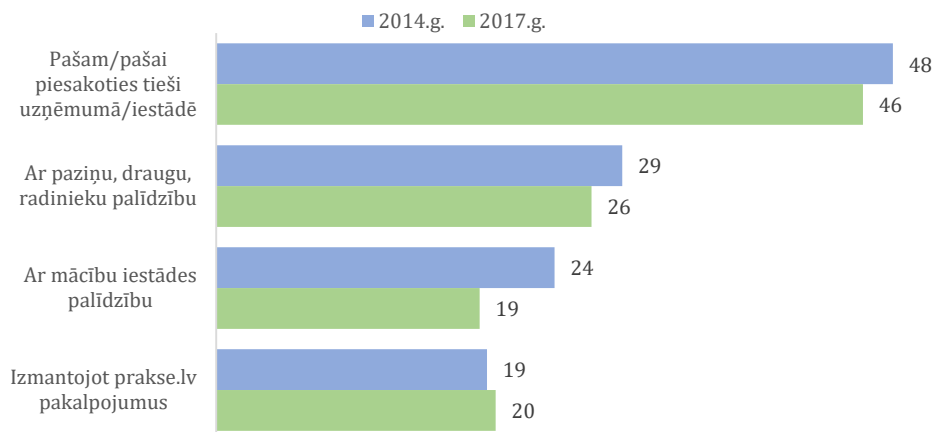
Attēls 3. Uzņēmēji: Vai pēdējo piecu (5) gadu laikā Jūsu uzņēmumā ir bijuši praktikanti? (%)
Bāze: visi respondenti (uzņēmēji Latvijā), n`2014=750, n`2017=750

Vērtējot no jauniešu, kas lieto portālu prakse.lv un atbildēja uz aptauju, sniegto atbilžu aspekta, prakšu pieejamību nevar raksturot izteikti pozitīvi - lai gan aptuveni 1/2 jauniešu savu prakses vietu atrod uzreiz (tas būtu vērtējams pozitīvi), tie, kuri prakses iespējas meklējuši vairākos uzņēmumos un iestādēs, 2014. gadā vidēji bija apzinājuši 10 dažādas potenciālās prakses vietas, pirms izdevies vienoties par to. 2017. gadā šis rādītājs gan ir ievērojami uzlabojies - tie, kuriem prakses vietas neizdevās atrast uzreiz un vajadzēja apzināt vairākas iespējas, vidēji bija vērsušies 3,5 dažādos uzņēmumos un/vai institūcijās, pirms atrada sev prakses vietu.

Prakses vietu atrašanas veidi pēdējo trīs gadu laikā nav būtiski mainījušies. Prakses vietas jaunieši visbiežāk atrod, pašiem piesakoties tieši uzņēmumā vai iestādē (2014.g. - 48%, 2017.g. - 46%). Otrs izplatītākais veids - ar draugu, paziņu vai radnieku palīdzību (attiecīgi - 29% un 26%). Pēdējo trīs gadu laikā salīdzinoši visbūtiskāk - par 5% - samazinājies to jauniešu īpatsvars, kuri prakses vietu atraduši ar mācību iestādes palīdzību (24% un 19%). Savukārt nemainīgs palicis portālā prakse.lv prakses vietas atradušo īpatsvars (19% un 20%).

Attēls 4. Jaunieši: Kā Tu atradi savu prakses vietu? (%)
Bāze1: aptaujātie jaunieši portālā prakse.lv, kuri bija izgājuši praksi 2014. gadā, n=178
Bāze2: aptaujātie jaunieši portālā prakse.lv, kuri bija izgājuši praksi 2017. gadā, n=84

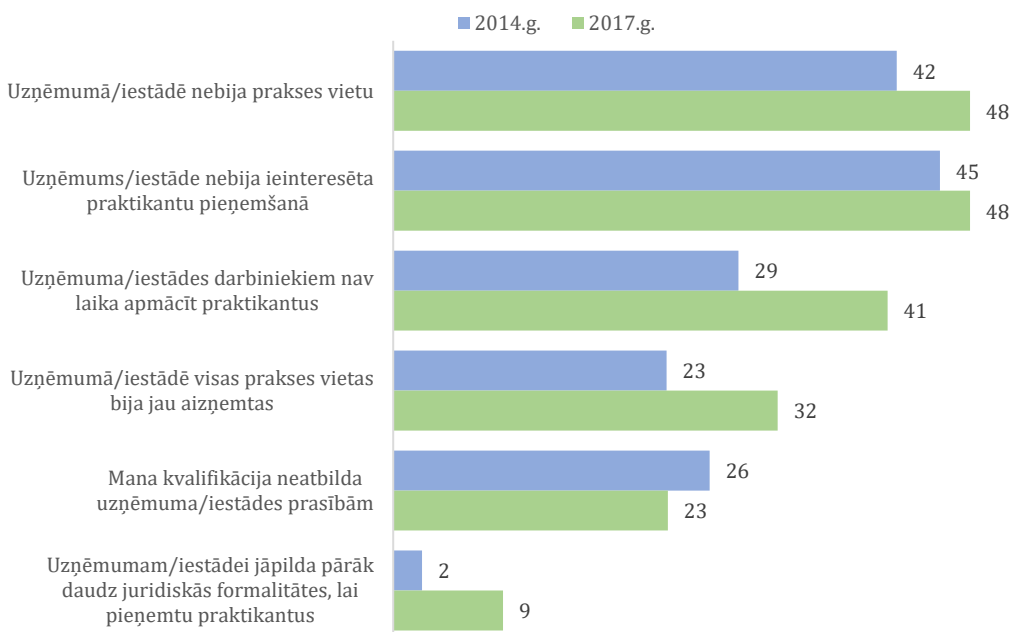

Dati par to, kas ir iemesli, kādēļ uzņēmumos un iestādēs jauniešiem atteiktas prakses vietas, ir būtiski mainījušies. Izteikti pieaudzis ir tādu atteikuma iemeslu minēšanas biežums kā - uzņēmuma/iestādes

darbiniekiem nav laika apmācīt praktikantus (no 29% 2014.gadā līdz 41% 2017.gadā), visas prakses vietas bija jau aizņemtas (pieaugums no 23% līdz 32%). Tāpat pieaudzis minēšanas biežums arī pārējos anketā iekļautajos aspektos - prakses vietu neesamība, intereses trūkums par praktikantu pieņemšanu, pārāk daudz juridisko formalitāšu.

Attēls 5. Jaunieši: Kas bija iemesli, kādēļ Tev uzņēmumos/iestādēs atteica prakses iespējas? (%)

*Bāze1: aptaujātie jaunieši portālā prakse.lv, kuri prakses vietu neatrada uzreiz 2014. gadā, n=84
Bāze2: aptaujātie jaunieši portālā prakse.lv, kuri prakses vietu neatrada uzreiz 2017. gadā, n=44*

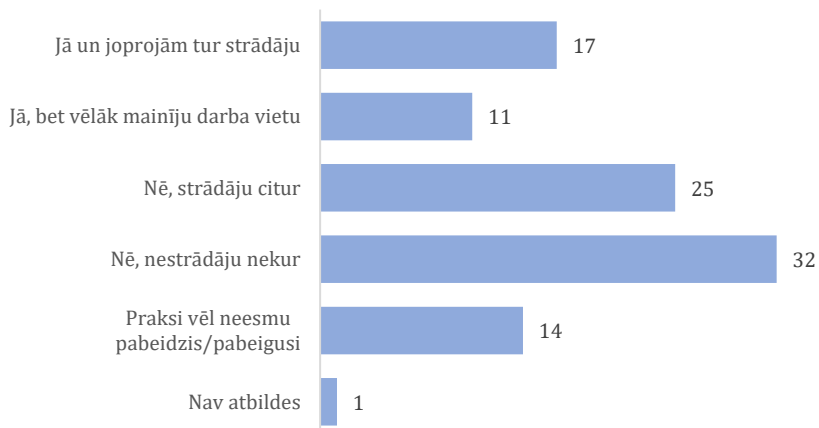

Prakšu kvalitāte un lietderība

Lai gan kopumā 28% jauniešu pēc prakses pabeigšanas bija palikuši strādāt uzņēmumā/iestādē, kurā praktizējās, 11% vēlāk ir mainījuši darba vietu. Sekojoši iespējams apgalvot, ka tikai aptuveni katrs piektais jauniešis paliek ilgtermiņā strādāt savā prakses vietā.

Attēls 6. Jaunieši: Vai pēc prakses pabeigšanas Tu paliki strādāt uzņēmumā/iestādē, kurā praktizējies? (%)

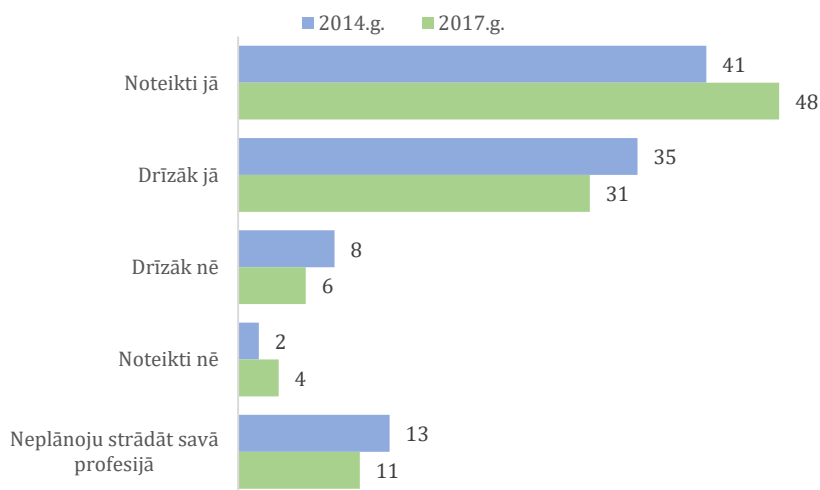
Bāze: aptaujātie jaunieši portālā prakse.lv, kuri ir izgājuši praksi (2017.g.), n=84

Prakšu kvalitāti un lietderību kopumā gan jaunieši vērtē pozitīvi. Absolūtais vairākums - 79% - ir pārliecināti, ka prakses laikā iegūtās prasmes un zināšanas viņiem būs noderīgas, strādājot savā profesijā. Un tikai katrs desmitais jauniešis savu praksi šādā aspektā vērtē negatīvi.

Būtiski, ka vēl aptuveni 10% jauniešu apgalvo, ka neplāno strādāt savā profesijā, kas norāda, ka aptuveni katrs desmitais jauniešis savu nākotni nesaista ar to profesiju, kuru pats izvēlējies apgūt. 2014. gada aptaujā tika secināts, ka bijušo praktikanču un nodarbināto vidū 17% nestrādā savā profesijā, kas netieši liecina, ka jauniešu ekspektācijas par savu darbavietu bieži vien atšķiras no realitātes, kurā viņi nokļūst pēc profesijas apguves. Prakšu sistēmas aspektā tas ir būtisks situāciju raksturojošs rādītājs, jo liecina - jaunieši nereti apgūst profesijas, kurās paši nevēlas strādāt vai kurās viņu iespējas atrast darbu ir nelielas.

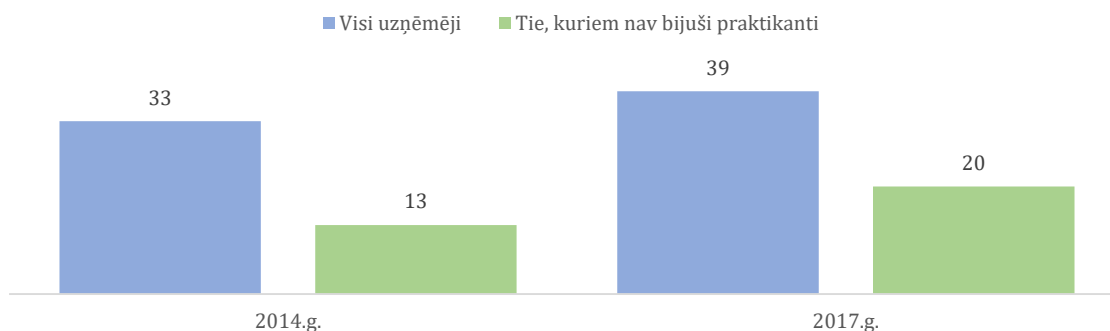
Attēls 7. Jaunieši: Vai prakses laikā iegūtās prasmes un zināšanas Tev bija/būs noderīgas, strādājot profesijā, kurā praktizējies? (%)
Bāze1: aptaujātie jaunieši portālā prakse.lv, kuri bija izgājuši praksi 2014. gadā, n=165
Bāze2: aptaujātie jaunieši portālā prakse.lv, kuri bija izgājuši praksi 2017. gadā, n=84

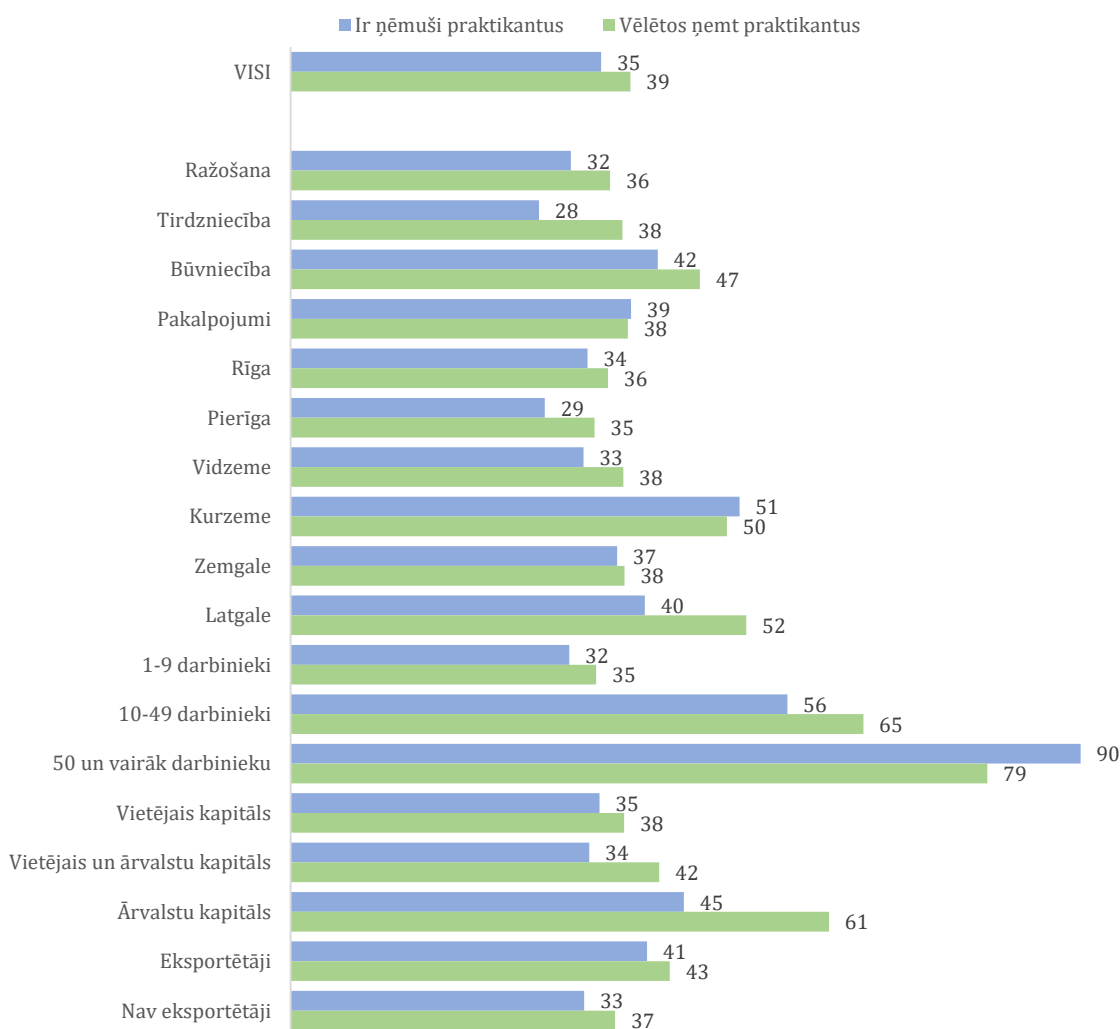
Ieinteresētība nodrošināt prakses vietas tuvākajā laikā

Lai gan prakses vietas nodrošināšanu uzņēmumu īpatsvars ir samazinājies, tai pat laikā ir palielinājies to uzņēmumu īpatsvars, kuri būtu ieinteresēti nodrošināt prakses vietas tuvākā gada laikā - ja 2014. gadā tādu bija 33%, tad 2017. gadā jau 39%. Pie tam - to vidū, kuri prakses vietas nekad iepriekš nav nodrošinājuši, interese to darīt pieaugusi no 13% līdz 20%. Salīdzinoši biežāk interesi piesaistīt praktikančus pauduši uzņēmēji būvniecībā, Kurzemē un Latgalē strādājošie, vidējie un lielie uzņēmumi, kā arī tie, kuros ir ārvalstu kapitāls. Šādā griezumā novērojams, ka lielāko interesi par praktikančiem izrāda tie sektori, kuros arī līdz šim prakses vietu nodrošināšana bijusi izplatītāka. Tai pat laikā dati liecina, ka arī tajos sektoros, kur līdz šim prakses vietu nodrošināšana nav bijusi tik populāra, interese par praktikanču piesaisti ir lielāka nekā līdzšinējā prakse. Sekojoši - tuvāko gadu laikā ir potenciāls paaugstināt prakses vietu skaitu kā tajos sektoros, kur jau līdz šim praktikanču iesaiste bijusi izplatīta, tā arī tajos, kur līdz šim tas darīts retāk (piemēram, tirdzniecības sektorā ieinteresēto uzņēmumu īpatsvars ir par 10% lielāks nekā to, kuri līdz šim ir piesaistījuši praktikančus).

Attēls 8. Uzņēmēji: Vai Jūsu uzņēmums būtu ieinteresēts tuvākā gada laikā piesaistīt praktikantus? (%)
Bāze: visi respondenti (uzņēmēji Latvijā), n`2014=750, n`2017=750

Attēls 9. Vai pēdējo piecu (5) gadu laikā Jūsu uzņēmumā ir bijuši praktikanti? (%) & Vai Jūsu uzņēmums būtu ieinteresēts tuvākā gada laikā piesaistīt praktikantus? (%)
Bāze: visi respondenti (uzņēmēji Latvijā), n`2014=750, n`2017=750

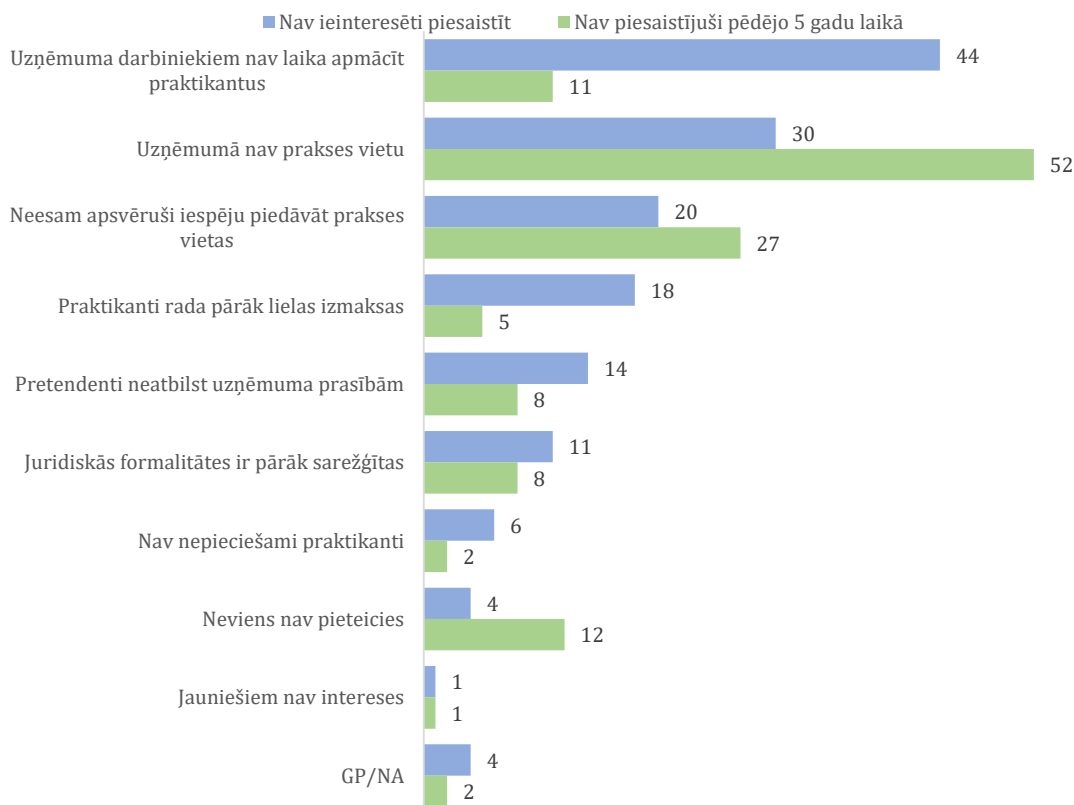

Uzņēmēji, kuri nav nodrošinājuši prakses vietas pēdējo piecu gadu laikā un tie, kuri ir nodrošinājuši, bet nevēlas to darīt turpmāk, 2014. gada aptaujā tika lūgti norādīt iemeslus. Abu mērķa grupu salīdzinājums atklāj interesantas un būtiskas motivāciju atšķirības. Tie uzņēmēji, kuri nav iesaistīti prakšu sistēmā, kā pamatojumu min tādus faktoros: uzņēmumā nav prakses vietu (52%), šādu iespēju nav apsvēruši (27%). Savukārt tie, kuriem ir pieredze prakšu nodrošināšanā, bet kuri nevēlas to turpināt darīt, kā iemeslus visbiežāk min faktu, ka uzņēmuma darbiniekiem nav laika apmācīt praktikantus (44%).

Attēls 10. Uzņēmēji: Kādēļ pēdējo piecu (5) gadu laikā Jūsu uzņēmumā nav bijuši praktikanti? / Kādēļ Jūsu uzņēmums nebūtu ieinteresēts tuvākā gada laikā piesaistīt praktikus? (%)

Bāze 1: aptaujātie uzņēmumi Latvijā 2014.g., kuros ir bijuši praktikanti pēdējo piecu gadu laikā, bet kuri nav ieinteresēti piesaistīt praktikus, n=101

Bāze 2: aptaujātie uzņēmumi Latvijā 2014.g., kuros pēdējo piecu gadu laikā nav bijuši praktikanti, n=376

2014. gada aptaujas anketā uzņēmēji tika lūgti minēt arī tos faktorus, kas, viņuprāt, rosinātu darba devējus vairāk iesaistīties prakšu sistēmā un nodrošināt prakses vietas. Kopumā aptaujāto uzņēmēju sniegtās atbildes liecina, ka būtiski ir ļoti dažādi faktori, un nav novērojams, ka kādus varētu identificēt kā būtiskākos, bet citus – kā mazāk būtiskus. Darba devēji norādījuši uz nepieciešamību finansēt uzņēmēju patērētos resursus praktiku izglītošanā, tā arī uz dažādiem satura un sadarbības vēlamiem uzlabojumiem (piemēram, ļaujot darba un prakses vietas devējiem ietekmēt un noteikt prakses saturu, nevis tikai pielāgoties mācību iestādē sagatavotajam mācību plānam). Nereti tika norādīts arī uz faktu, ka jāmaina ne tikai prakšu sistēma, bet arī jauniešu attieksme pret praksēm, kas tiek pamatots ar novērojumiem, ka praksē esošie jaunieši paši nav ieinteresēti zināšanu un prasmju pilnvērtīgā apguvē. Tādēļ prakšu sistēmas attīstībai ir svarīgi veidot kompleksus risinājumus, kas aptvertu gan finanšu, gan organizatoriskos uzlabojumus, nevis koncentrēties tikai uz kādiem atsevišķiem tās aspektiem.

Mācību prakses Latvijā – statistiskais raksturojums

- 55% (2014) uzņēmēju ir nodrošinājuši prakses vietas
- 44% (2014) uzņēmēju nekad nav nodrošinājuši prakses vietas
- 42% (2014), 35% (2017) uzņēmēju ir ņēmuši praktikantus pēdējo piecu gadu laikā
- 33% (2014), 39% (2017) uzņēmumu ir ieinteresēti nodrošināt prakses vietas tuvākā gada laikā
- 33% (2014), 26% (2017) no tiem uzņēmumiem, kuri ir nodrošinājuši prakses pēdējo piecu gadu laikā, nevēlas to turpināt darīt
- Visbiežāk minētais iemesls, kāpēc nevēlas nodrošināt prakses vietas turpmāk, ir laika trūkums uzņēmuma darbiniekiem mācīt praktikantus
- 22% uzņēmēju jaunu darbinieku rekrutācijā ņem vērā, vai potenciālais darbinieks ir izgājis praksi
- Vidēji 4,6 audzēkņu – vienā uzņēmumā praksē pēdējo piecu gadu laikā
- Visbiežāk uzņēmumi vienlaicīgi pieņēmuši praksē 1-3 praktikantus
- Prakses ietvaros vidēji 57% no kopējā prakses laika jaunieši veic kvalificētu darbu, 31% no kopējā laika tiek veikts mazkvalificēts darbs, savukārt vidēji 22% laika tiek veltīts mācībām (pēc jauniešu pašnovērtējuma)
- 63% jauniešu vēlētos palikt strādāt savā prakses vietā, reālais to jauniešu īpatsvars, kuri pēc prakses paliek strādāt tai pašā vietā, ir tikai 25% (2017 – 27%)
- 71% (2014), 79% (2017) jauniešu novērtē, ka prakses laikā iegūtās prasmes un zināšanas ir/būs noderīgas, strādājot savā profesijā
- 73% (2014), 89% (2017) jauniešu novērtē, ka prakses laikā iegūtās prasmes un zināšanas būtu noderīgas, lai atrastu darbu kādā no nozares labākajiem uzņēmumiem

PROJEKTA MĒRĶU SASNIEGŠANAS UN IETEKMES IZVĒRTĒJUMS

Projekta īstenošanai nospraustais mērķis tika pilnībā sasniegts, proti, projekta ietvaros tika izstrādāti sistemātiski un metodoloģiski rīki darba devēju iesaistei kvalitatīvu prakšu nodrošināšanā, tādejādi sekmējot profesionālās izglītības tuvināšanu darba tirgus prasībām un nodrošinot kvalitatīvu prakšu organizēšanas procesu visām iesaistītājām pusēm – izglītības iestādēm, darba devējiem un praktikantiem.

Kā arī projekta plānotā ietekme uz mērķa grupu ir pilnībā sasniegta, proti, -

- darba devēju organizācijas – projekts sekmēja darba tirgum atbilstoši izglītota kvalitatīva darbaspēka pieejamību;
- darba devēji – projekts vairoja to darba devēju skaitu, kas ieinteresēti kvalificēta darbaspēka piesaistē un varētu piedāvāt prakses vietas profesionālās izglītības audzēkņiem;
- profesionālās izglītības iestādes – projekts sekmēja kvalitatīvu prakšu un darba vidē balstītu mācību elementu ieviešanu mācību procesā (projekta ietvaros īstenotie pilotprojekti kalpo kā paraugi citu mācību programmu īstenošanai, kuras balstās uz kvalitatīvu prakšu un darba vidē balstītu mācību elementu ieviešanu);
- jaunieši un profesionālo izglītības iestāžu audzēkņi – projekts sekmēja kvalitatīvu prakses vietu pieejamību un priekšnosacījumus lēmuma pieņemšanai turpmākās izglītības un karjeras izvēlei.

Līdz ar to projekts sniedza nozīmīgu ieguldījumu prakšu sistēmas uzlabošanai un profesionālās izglītības prestiža celšanai.

Projekta īstenošana un sasniegtie rezultāti sekmēja –

Vietējā un reģionālā līmenī:

- sekmēta vietējo un reģionālo uzņēmumu interese par prakse vietu nodrošināšanu;
- uzlabota ķīmijas un farmācijas nozares uzņēmumu sadarbība ar OMTK un sekmēta to iesaiste kvalitatīvu prakšu nodrošināšanā;
- uzlabota metālapstrādes un mašīnbūves nozares uzņēmumu sadarbība ar RTK un sekmēta to iesaiste kvalitatīvu prakšu nodrošināšanā.

Nacionālā līmenī:

- projekts sekmē darba vidē balstītu mācību un kvalitatīvu prakšu elementu ieviešanu Latvijā un Lietuvā;
- palielinājusies darba devēju interese piedāvāt prakses vietas, neskatoties uz ievērojamu intereses kritumu 2014.gadā:

- sekmēta vispārēja izpratne, kas ir kvalitatīva prakse, balstoties uz konkrētiem radītājiem un kritērijiem.

Eiropas un starptautiskā līmenī:

- projekts tiek popularizēts kā labās prakses piemērs, kad sekmīgi tiek īstenots darba devēju iniciēts projekts profesionālās izglītības jomā, lai veicinātu darba devēju iesaisti kvalitatīvu prakšu nodrošināšanā;
- projekts popularizē kvalitatīvas prakses, darba vidē balstīto izglītību un duālo profesionālo izglītību starptautiskajā līmenī.

Kvalitatīvas prakses nosacījumi

Īstenojot projektu, tika identificēti sekojoši nosacījumi, lai nodrošinātu kvalitatīvu praksi:

- Izglītības iestāžu un darba devēju, t.sk., darba devēju organizāciju sadarbība, nodrošinot mācību satura atbilstību darba tirgus vajadzībām un nepieciešamo prasmju iegūšanu.
- Jauniešu ieinteresētība zināšanu un profesijas apgūvē – vēlme uzņemties pienākumus, iedziļināšanās uzdotajā darbā, gatavība strādāt patstāvīgi un atbildības sajūta par izpildāmo uzdevumu.
- Uzņēmuma resursu ieguldīšana: darba vietas nodrošināšana atbilstoši darba aizsardzības noteikumiem (praktikants ir jāiepazīstina ar darba drošības ievadinstrukcijām, darba kārtības noteikumiem u.c. iekšējiem aktiem, kas nosaka praktikanta drošības nodrošināšanu prakses laikā), atbilstoši apgūstamās profesijas un prakses uzdevumu specifikai; pieejama un atsaucīga prakses vadītāja uzņēmumā nodrošināšana.
- Trīspusēja prakses līguma slēgšana un vienošanās par kopīgu izpratni par mācību prakses organizāciju – laiku, uzdevumu izpildi un katras puses atbildību.
- Atgriezeniskās saites nodrošināšana – praktikantu apgūto prasmju novērtēšana, priekšlikumi praktikanta darba kvalitātes uzlabošanai, mācību programmas vai prakses regulējošo normatīvo aktu pilnveidošanai.

PROJEKTA REZULTĀTU IZVĒRTĒJUMS

Projekta galvenais rezultāts ir uzlaboti un izstrādāti jauni, praktiski izmantojami rīki kvalitatīvu prakšu organizēšanai. Iespējamie lietotāji ir visas iesaistītās puses – projekta mērķa grupa – izglītības iestādes, darba devēju organizācijas un darba devēji (it īpaši par personālu atbildīgie darbinieku un prakšu vadītāji uzņēmumos) un praktikanti.

Projekta ietvaros tika:

1. Izstrādāti divi pētījumi par prakšu sistēmu Latvijā un Lietuvā, ļaujot gūt padziļinātu izpratni par esošo prakšu sistēmu, prakšu pieejamību un kvalitāti, problēmjautājumiem, kas risināmi nacionālā līmenī kvalitatīvu prakšu nodrošināšanai. Pētījums, kas tika veikts projekta sākumā, nodrošināja iespēju pieņemt uz datiem balstītus lēmumus prakšu sistēmas uzlabojumu veikšanai un pasākumu kopuma izstrādei projekta ietvaros, īpaši attiecībā uz uzņēmēju motivācijas veicināšanu iesaistīties prakses vietu nodrošināšanā un rīku izstrādei kvalitatīvu prakšu pieejamības veicināšanai.

Šis izvērtējums, kas tiek veikts projekta noslēgumā, ļauj novērtēt izmaiņas prakšu pieejamībā pēc 3 gadiem, kā arī novērtēt darba devēju prasības pret potenciālajiem darbiniekiem, kas dod iespēju gan novērtēt līdzšinējo nacionālā līmeņa un iesaistīto pušu aktivitāšu efektivitāti, gan arī plānot turpmākās nepieciešamās darbības kvalitatīvu izglītības iespēju nodrošināšanai pēc projekta beigām.

2. Pamatojoties uz ārvalstu pieredzes un esošās situācijas analīzes, kā arī projekta ietvaros izstrādāto rīcības plānu, izstrādāti metodoloģiski materiāli kvalitatīvu prakšu nodrošināšanai un to pieejamības veicināšanai, tostarp nosakot kvalitatīvu prakšu kritērijus un nepieciešamos pasākumus, lai sekmētu kvalitatīvu prakšu pieejamību. Metodoloģiskie materiāli tika izmantoti divu pilotprojektu īstenošanā – ķīmijas rūpniecības un metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs, kā arī projektu partneru darbā.

3. Pilnveidots prakšu sistēmas e-rīks – prakse.lv, piedāvājot jaunus, noderīgus instrumentus un materiālus darba devējiem, izglītības iestādēm un praktikantiem kvalitatīvu prakšu organizēšanai.

4. Izstrādātas 24 nozaru iniciatīvas, piedāvājot noderīgus informatīvus materiālus, lai popularizētu profesionālo izglītību jauniešu vidū, lai sniegtu pārskatāmu informāciju par nozarēm un profesionālās izglītības iespējām tajās izglītības ekspertiem, t.sk., karjeras konsultantiem, kā arī izglītotu esošos praktikantus un darba devējus par kvalitatīvu prakšu nodrošināšanu.

5. Lai popularizētu profesionālo izglītību un kvalitatīvu prakšu īstenošanu, tika veiktas dažādas popularizēšanas aktivitātes, t.sk., izstrādāti un translēti nacionālajos un reģionālajos televīzijas kanālos video rullīši darba devējiem un jauniešiem, publicēti raksti masu medijos, organizētas tikšanās ar nozaru ekspertu padomēm un darba devējiem, veikti ieraksti partneru sociālajos medijos, kā arī organizētas divas starptautiskas konferences. Popularizējošo aktivitāšu mērķis bija arī sekmēt profesionālās izglītības prestiža celšanu jauniešu vidū, un sabiedrībā kopumā.

6. Austrijas un Vācijas partneri izstrādāja apmācību programmas par duālo profesionālo izglītību viņu valstīs. Izstrādātās programmas ir metodoloģisks materiāls, kas tiek izmantots, īstenojot viņu valstu

politisko prioritāti izglītības jomā – sekmēt duālās profesionālās izglītības ieviešanu un viņu pozitīvās pieredzes pārņemšanu ārpus viņu valsts robežām. Projekta ietvaros izglītības programmas apguva projekta partneru pārstāvji no Latvijas un Lietuvas.

7. Papildus plānotajiem projekta rezultātiem, tika izstrādāts arī virtuālais prakšu birojs, kas ir iekļauts Latvijas Darba devēju konfederācijas mājaslapā [www.lddk.lv/pakalpojums/prakses]. Virtuālais prakšu birojs kā vienota atbalsta platforma darba devējiem prakšu organizēšanā apkopo visu darba devējiem noderīgo informāciju kvalitatīvu prakšu organizēšanai, kas ietver gan šī projekta ietvaros izstrādātos rezultātus, gan citu LDDK īstenoto projektu rezultātus, gan dažādas atbalsta iespējas darba devējiem.

Projekta rezultātu kvalitātes kritēriju izvērtējums

Projekta īstenošana, tā efektivitāte un projekta rezultātu kvalitāte tika vērtēta, balstoties uz kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem rādītājiem:

Kvantitatīvo rādītāju izvērtējums:

Nr.	Kvantitatīvie rādītāji	Sasniegtais apjoms
1.	Izstrādāti pētījumi	2 (sasniegts plānotais rādītājs)
2.	Izstrādāts aktivitāšu plāns	1 (sasniegts plānotais rādītājs)
3.	Izstrādātas apmācību programmas	2 (sasniegts plānotais rādītājs)
4.	Noorganizētas apmācību vizītes	2 (sasniegts plānotais rādītājs)
5.	Pilnveidots e-riks (prakse.lv)	1 (sasniegts plānotais rādītājs)
6.	Izstrādātas metodiskās vadlīnijas (kvalitatīvu prakšu ieviešanai)	2 (pārsniegts plānotais rādītājs; katrā pilotnozarē tika izstrādātas savas vadlīnijas)
7.	Izstrādāti video rullīši	2 (pārsniegts plānotais rādītājs; viena video rullīša mērķauditorija – jaunieši, otra video rullīša mērķauditorija – uzņēmēji/ darba devēji)
8.	E-pamācības izstrāde	1 (sasniegts plānotais rādītājs)
9.	Izstrādātas Go-for-it nozaru iniciatīvas	24 (sasniegts plānotais rādītājs)
10.	Izstrādāts izvērtējums	1 (sasniegts plānotais rādītājs)
11.	Noorganizētas starptautiskas konferences	2 (sasniegts plānotais rādītājs)
12.	Informācija par projektu pieejama partneru mājaslapās	9 (2 partneriem nav mājaslapas un 1 partnerim mājaslapa tiek atjaunota)
13.	Izstrādāti raksti	6 (sasniegts plānotais rādītājs)
14.	Savstarpējs pieredzes apmaiņas seminārs	1 (sasniegts plānotais rādītājs)
15.	Semināri un apaļā galda diskusijas	9 (6 tikšanās ar NEP koordinatoriem, 2 semināri darbu devēju pārstāvjiem pilotnozarēs, 1 apaļā galda diskusija ar politikas veidotājiem)
16.	Sociālā mediju kampaņa	1 (sasniegts plānotais rādītājs, plānoto kampaņu transformējot popularizējošās aktivitātēs, izmantojot partneru sociālos medijus, visa projekta garumā)
<i>Papildus projekta iesniegumā plānotajiem rādītājiem:</i>		
17.	Izstrādātas prakses kvalitātes vadlīnijas	1
18.	Izstrādāts virtuālais prakšu birojs (www.lddk.lv sadaļa)	1

Kvalitatīvo rādītāju izvērtējums:

Nr.	Kvalitatīvie rādītāji	Sasniegtais apjoms
1.	Praktikantu skaita pieaugums prakse.lv	53,4% (2017.g. – 87 759, 2014.g. – 57 186)
2.	Uzņēmēju skaita pieaugums prakse.lv	96,5% (2017.g. – 5 549, 2014.g. – 2 824)
3.	Vakanču skaita pieaugums prakse.lv	89,1% (2017.g. – 1 403, 2014.g. – 742)
4.	Izglītības iestāžu skaits, kas izmanto prakse.lv	33 (tās, kurās ieviestas prakšu sistēmas), 9 (tās, kurās prakšu sistēmas ir ieviešanas procesā)
5.	Profesionālās izglītības studentu, kas apmierināti ar prakšu īstenošanas procesu, skaita pieaugums	20% (plānots sasniegt ilgtermiņā)*
6.	Darba devēju pārstāvniecības pieaugums nozaru ekspertu padomēs (NEP)	5,6% (20% plānots sasniegt ilgtermiņā)** - ķīmijas nozarē pieaugums – 150% (projekta īstenošanas laikā) - metālapstrādes nozarē pieaugums – 66,6% (projekta īstenošanas laikā)

* Projekta ietvaros tika aptaujāti prakse.lv reģistrētie praktikanti, lai noskaidrotu praktikantu apmierinātību ar praksēm.

- Uz jautājumu "Vai prakses laikā iegūtās prasmes un zināšanas Tev bija/būs noderīgas, strādājot profesijā, kurā praktizējies?" ar "Jā" atbildēja: 2014.g. – 76%, 2017.gadā – 79%;

- uz jautājumu "Vai prakses laikā iegūtās prasmes un zināšanas būtu Tev noderīgas, lai atrastu darbu kādā no nozares labākajiem uzņēmumiem?" ar "Jā" atbildēja 2014.g. – 74%, 2017.g. – 89%;

- no aptaujātajiem praktikantiem tie, kas pēc prakses pabeigšanas palika strādāt uzņēmumā/iestādē, kurā praktizējās: 2014.g. – 25%, 2017.g. – 27%.

Šie dati norāda uz uzlabojumiem attiecībā uz praktikantu apmierinātību ar prakšu kvalitāti. Vienlaikus jānorāda, ka nepieciešams ilgāks laiks, lai projekta rezultāti sniegtu lielāku ietekmi uz prakšu kvalitāti un pieejamību, un, attiecīgi, profesionālās izglītības audzēkņu apmierinātību ar prakšu īstenošanas procesu, jo projekta ietekme uz šo indikatoru ir netieša (caur ierosinājumiem sistēmas uzlabojumiem, lielāku darba devēju iesaisti prakšu nodrošināšanā, labāk informētām iesaistītajām pusēm par prakšu kvalitāti, pieaugušu prakšu organizēšanas rīku lietotāju skaitu u.c.).

** Projekta īstenošanas laikā finansējums nozaru ekspertu padomju koordinēšanai tika pārtraukts (no 2015. gada novembra līdz 2017. gada janvārim), kas notika neatkarīgi no esošā projekta, novēlotas Eiropas Sociālā fonda (ESF) atbalsta programmu ieviešanas dēļ. Projekta ietvaros NEP koordinatori tika iesaistīti "Go-for-it" iniciatīvu īstenošanā, kā arī notika regulāras NEP tikšanās. Tas ļāva nodrošināt NEP aktivitāti minētajā starpposmā. NEP aktīva darbība tika atjaunota tikai 2017. gada sākumā, uzsākoties ESF finansētiem projektiem.

Projekta rezultātu novērtējums

Projekta īstenošanā iesaistītā mērķa grupa tika lūgta novērtēt projekta ietvaros īstenotās aktivitātes un sasniegtos rezultātus:

1. Audzēkņi, kas piedalījās projekta ietvaros īstenotajos ķīmijas rūpniecības un metālapstrādes un mašīnbūves nozaru pilotprojektos, tika aptaujāti divas reizes pilotprojekta īstenošanas laikā, lai

uzzinātu viņu vērtējumu par prakšu procesu un tā kvalitāti. Aptaujas rezultāti tika izmantoti, lai uzlabotu pilotprojekta saturu.

Metālapstrādes un mašīnbūves nozare

Audzēkņu aptauja parādīja, ka vislielākais ieguvums no praksēm visiem audzēkņiem (100% atbilžu) ir izpratne par uzņēmumu darbu. Citi būtiski ieguvumi ir: attīstītas praktiskas iemaņas profesijā un gūta vērtīga darba pieredze (80%), gūta dziļāka izpratne par teoriju, kas nepieciešama darbam profesijā, apgūtas profesijai nepieciešamās tehnoloģijas, gūta izpratne par pienākumiem profesijā. Tāpat arī, 60% audzēkņu uzskata, ka prakse viņiem ir palīdzējusi labāk komunicēt un sadarboties ar citiem, bet puse audzēkņu – iegūt vērtīgus sociālos kontaktus un kļūt motivētākam (1. tabula).

Praktikanti bijuši diezgan apmierināti ar prakses norisi – 90% audzēkņu vērtē praksi robežās no 7 – 9 (2. tabula).

Kopumā secināms, ka prakse audzēkņiem, kas piedalījušies pilotprojektā, bijusi ļoti lietderīga gan profesijas apgūvē, veiksmīgi papildinot un nostiprinot koledžā apgūto teoriju, gan karjeras izglītības kontekstā, dodot iespēju izveidot priekšstatu par darba tirgu un uzņēmumu darbību, gan arī vispārīgo kompetenču attīstībā, kas ir ļoti būtiski absolventu konkurētspējas darba tirgū veicināšanai.

**Tabula 1. Ko audzēknis ieguvis no prakses uzņēmumā
(pilotprojekta noslēguma audzēkņu aptauja, 2017)**

80%	Attīstīju praktiskas iemaņas profesijā
70%	Dziļāku izpratni par teoriju, kas nepieciešama darbam profesijā
70%	Iemācījos rīkoties ar profesijai nepieciešamām tehnoloģijām
30%	Iemācījos strādāt ar uzņēmuma klientiem
100%	Izpratni par uzņēmuma darbu
70%	Izpratni par darba pienākumiem profesijā
50%	Vērtīgus sociālos kontaktus
60%	Iemācījos labāk komunicēt un sadarboties ar citiem
50%	Kļuva motivētāks
80%	Ieguvu vērtīgu darba pieredzi
30%	Kļuva par "darbam gatavu" speciālistu

**Tabula 2. Kā audzēknis kopumā vērtē savu prakses pieredzi
(pilotprojekta noslēguma audzēkņu aptauja, 2017)**

Ļoti slikti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Izcili
						10%	30%	30%	30%		

Prakses vadītāji diezgan līdzīgi kā praktikanti vērtēja praktikanta ieguvumus no prakses uzņēmumā, nedaudz skeptiskāk vērtējot profesijas praktisko iemaņu attīstību un dziļāku izpratni par teoriju, kas atspoguļo uzņēmuma augstākas gaidas pēc audzēkņu mācību rezultātiem (3. tabula). Salīdzinot prakses vadītāju vērtējumu par audzēkņu sagatavotību pirms prakses (4. tabula) un pēc prakses (5. tabula), redzams, ka uzņēmumi atzīst savu ieguldījumu praktikanta sagatavotībā. Vienlaikus jāatzīmē uzņēmumu kritiskums pret kopējo praktikanu sagatavotību, 50% uzņēmumu vērtējot audzēkņu sagatavotību pirms prakses ar 5 vai zemāk, 25% - pēc prakses.

Tabula 3. Prakses vadītāju vērtējums, kādus mācību ieguvumus guva praktikants(i) uzņēmumā (pilotprojekta noslēguma prakses vadītāju aptauja, 2017)

62.5%	Attīstīja praktiskas iemaņas profesijā
62.5%	Dziļāka izpratne par teoriju, kas nepieciešama darbam profesijā
75%	Iemācījās rīkoties ar profesijai nepieciešamām tehnoloģijām
12.5%	Iemācījās strādāt ar uzņēmuma klientiem
100%	Guva izpratni par uzņēmuma darbu
75%	Guva izpratni par darba pienākumiem profesijā
50%	Guva vērtīgus sociālos kontaktus
75%	Iemācījās labāk komunicēt un sadarboties ar citiem
50%	Kļuva motivētāks(i)
50%	Ieguva vērtīgu darba pieredzi
50%	Kļuva par "darbam gatavu" speciālistu

Tabula 4. Koledžas audzēkņu sagatavotība darbam profesijā PIRMS prakses uzņēmumā (pilotprojekta noslēguma prakses vadītāju aptauja, 2017)

Ļoti slikti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Izcili
			12.5%	25%	12.5%	12.5%		25%	12.5%		

Tabula 5. Koledžas audzēkņu sagatavotību darbam profesijā PĒC prakses Jūsu uzņēmumā (pilotprojekta noslēguma prakses vadītāju aptauja, 2017)

Ļoti slikti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Izcili
				12.5%	12.5%	12.5%	25%		12.5%	25%	

Kīmijas rūpniecības nozare

Kīmijas rūpniecības nozares pilotprojekta ietvaros veiktajā aptaujā visi audzēkņi norāda, ka prakses laikā ir saņēmuši pietiekošu atbalstu prakses uzdevumu izpildei no prakses vadītāja gan uzņēmumā, gan koledža.

Audzēkņu norāda, ka vislielākais ieguvums no praksēm ir: dziļāka izpratne par teoriju, kas nepieciešama darbam profesijā (93%), zināšanas, kā rīkoties ar profesijai nepieciešamām tehnoloģijām (93%) un attīstītas praktiskas iemaņas profesijā un iegūta izpratne par darba pienākumiem profesijā (87%). (6. tabula).

Tabula 6. Ko audzēknis ieguvis no prakses uzņēmumā (pilotprojekta noslēguma audzēkņu aptauja, 2017)

87%	Attīstīju praktiskas iemaņas profesijā
93%	Dziļāku izpratne par teoriju, kas nepieciešama darbam profesijā
93%	Iemācījās rīkoties ar profesijai nepieciešamām tehnoloģijām
13%	Iemācījās strādāt ar uzņēmuma klientiem
80%	Izpratni par uzņēmuma darbu
87%	Izpratni par darba pienākumiem profesijā
53%	Vērtīgus sociālos kontaktus
60%	Iemācījās labāk komunicēt un sadarboties ar citiem
67%	Kļuva motivētāks
73%	Ieguva vērtīgu darba pieredzi
7%	Kļuva par "darbam gatavu" speciālistu

Praktikanti bijuši diezgan apmierināti ar prakses norisi – lielākā daļa audzēkņu vērtē praksi robežās no 7 – 10 (7. tabula).

Kopumā secināms, ka prakse audzēkņiem, kas piedalījušies pilotprojektā, bijusi ļoti lietderīga gan profesijas apguvē, veiksmīgi papildinot un nostiprinot koledžā apgūto teoriju, gan karjeras izglītības

kontekstā, dodot iespēju izveidot priekšstatu par darba tirgu un uzņēmumu darbību, gan arī vispārīgo kompetenču attīstībā, kas ir ļoti būtiski absolventu konkurētspējas darba tirgū veicināšanai.

Tabula 7. Kā audzēknis kopumā vērtē savu prakses pieredzi (pilotprojekta noslēguma audzēkņu aptauja, 2017)

Ļoti slikti	1	2	3	4	5 7%	6	7 13%	8 33%	9 20%	10 27%	Izcili
-------------	---	---	---	---	---------	---	----------	----------	----------	-----------	--------

Prakses vadītāji savukārt vērtēja praktikanta ieguvumus no prakses uzņēmumā nedaudz savādāk nekā jaunieši, proti, visvairāk prakses vadītāji atzīmēja – izpratnes iegūšanu par uzņēmuma darbu, iemaņas labāk komunicēt un sadarboties ar citiem, vērtīgas darba pieredzes ieguve (83% katrs) (8. tabula). Salīdzinot prakses vadītāju vērtējumu par audzēkņu sagatavotību pirms prakses (9. tabula) un pēc prakses (10. tabula), redzams, ka uzņēmumi atzīst savu ieguldījumu praktikanta sagatavotībā.

Tabula 8. Prakses vadītāju vērtējums, kādus mācību ieguvumus guva praktikants(i) uzņēmumā (pilotprojekta noslēguma prakses vadītāju aptauja, 2017)

67%	Attīstīja praktiskas iemaņas profesijā
67%	Dziļāka izpratne par teoriju, kas nepieciešama darbam profesijā
50%	Iemācījās rīkoties ar profesijai nepieciešamām tehnoloģijām
0%	Iemācījās strādāt ar uzņēmuma klientiem
83%	Guva izpratni par uzņēmuma darbu
67%	Guva izpratni par darba pienākumiem profesijā
50%	Guva vērtīgus sociālos kontaktus
83%	Iemācījās labāk komunicēt un sadarboties ar citiem
67%	Kļuva motivētāks(i)
83%	Ieguva vērtīgu darba pieredzi
33%	Kļuva par “darbam gatavu” speciālistu

Tabula 9. Koledžas audzēkņu sagatavotība darbam profesijā PIRMS prakses uzņēmumā (pilotprojekta noslēguma prakses vadītāju aptauja, 2017)

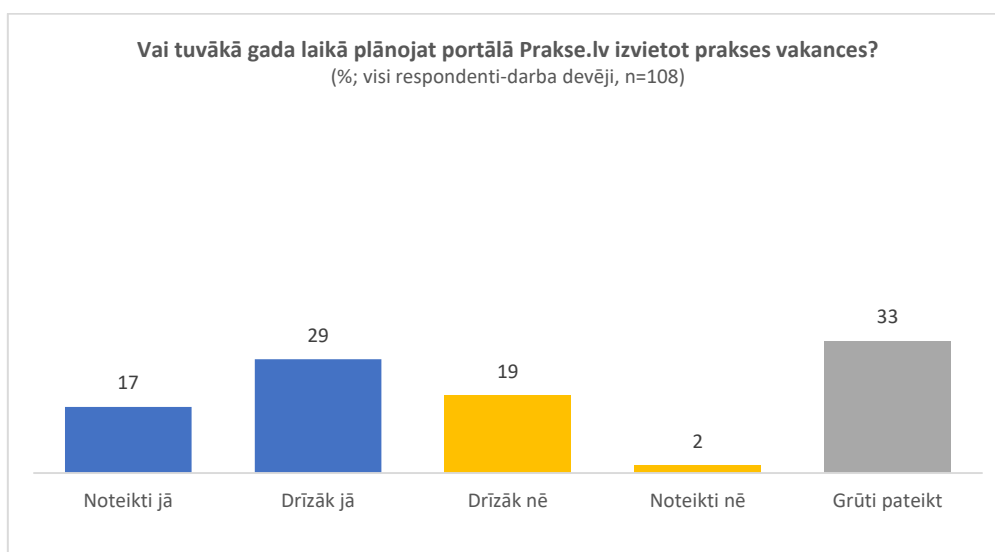
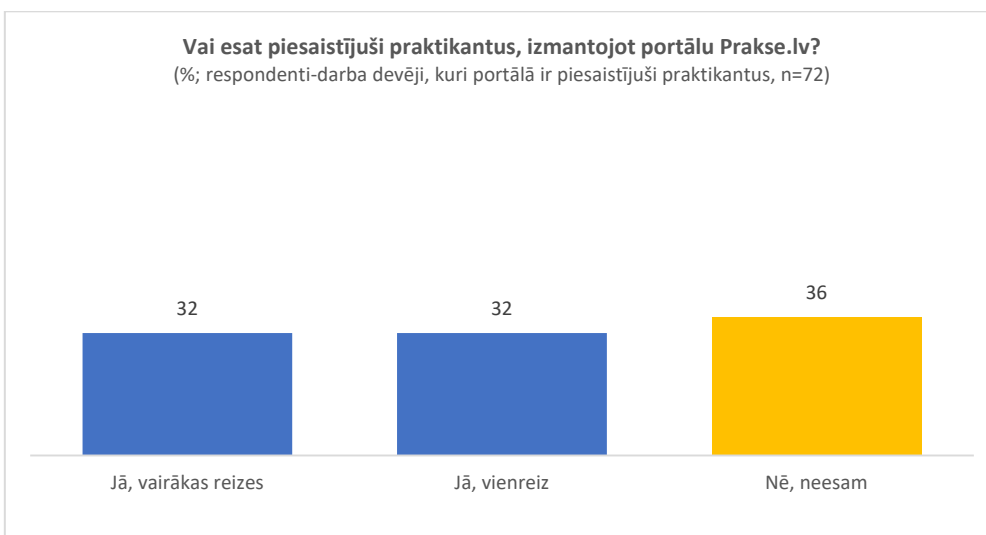
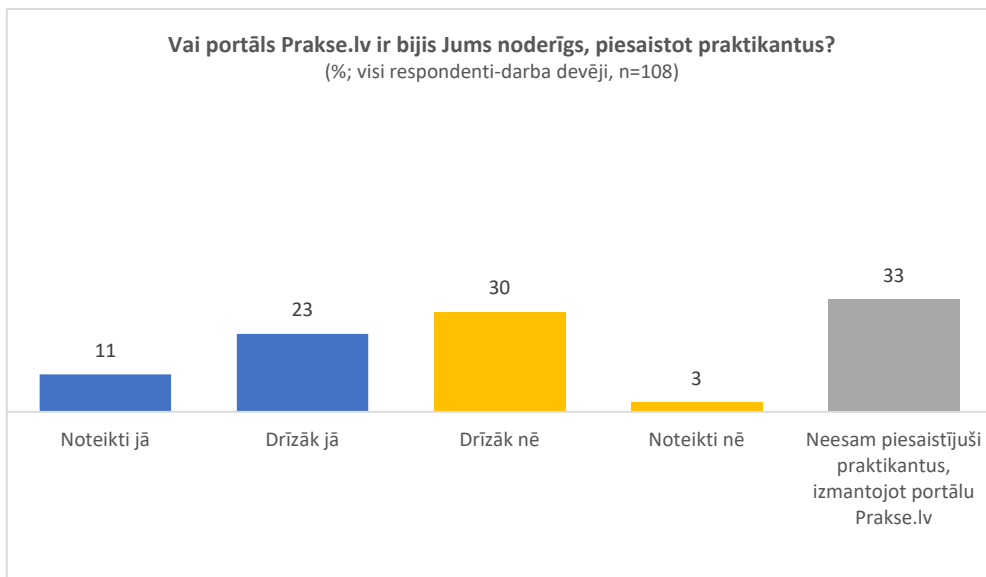
Ļoti slikti	1	2	3	4	5	6 20%	7 20%	8	9 40%	10 20%	Izcili
-------------	---	---	---	---	---	----------	----------	---	----------	-----------	--------

Tabula 10. Koledžas audzēkņu sagatavotību darbam profesijā PĒC prakses Jūsu uzņēmumā (pilotprojekta noslēguma prakses vadītāju aptauja, 2017)

Ļoti slikti	1	2	3	4	5	6	7 20%	8 20%	9 20%	10 40%	Izcili
-------------	---	---	---	---	---	---	----------	----------	----------	-----------	--------

2. Portāla prakse.lv lietotāji tika aptaujāti, lai novērtētu prakse.lv iespējas un izstrādātos uzlabojumus. Kopumā izstrādātie uzlabojumi tika novērtēti kā personiski būtiski prakse.lv lietotājiem.

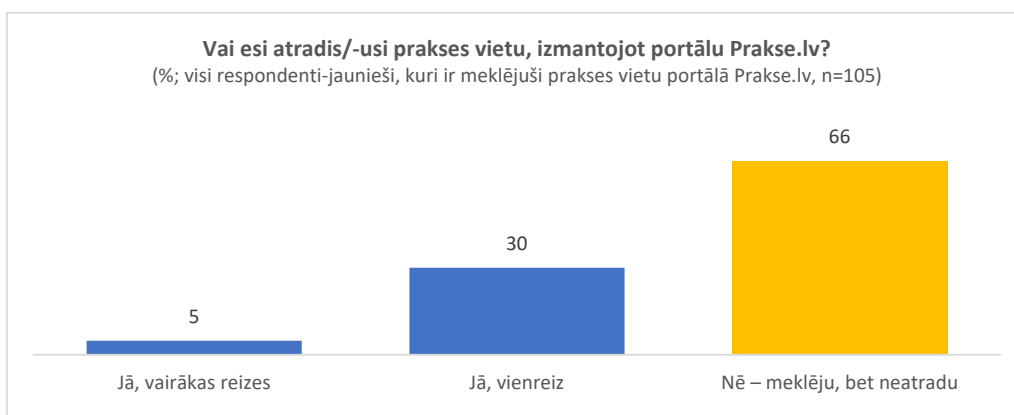
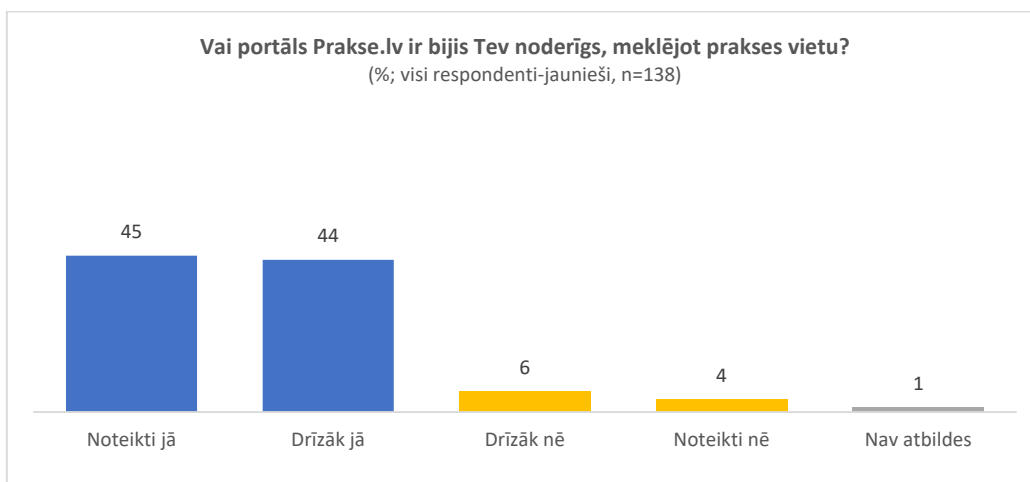
Nozīmīgākie dati no darba devēju aptaujas (2017.gada aprīlis – maijs):

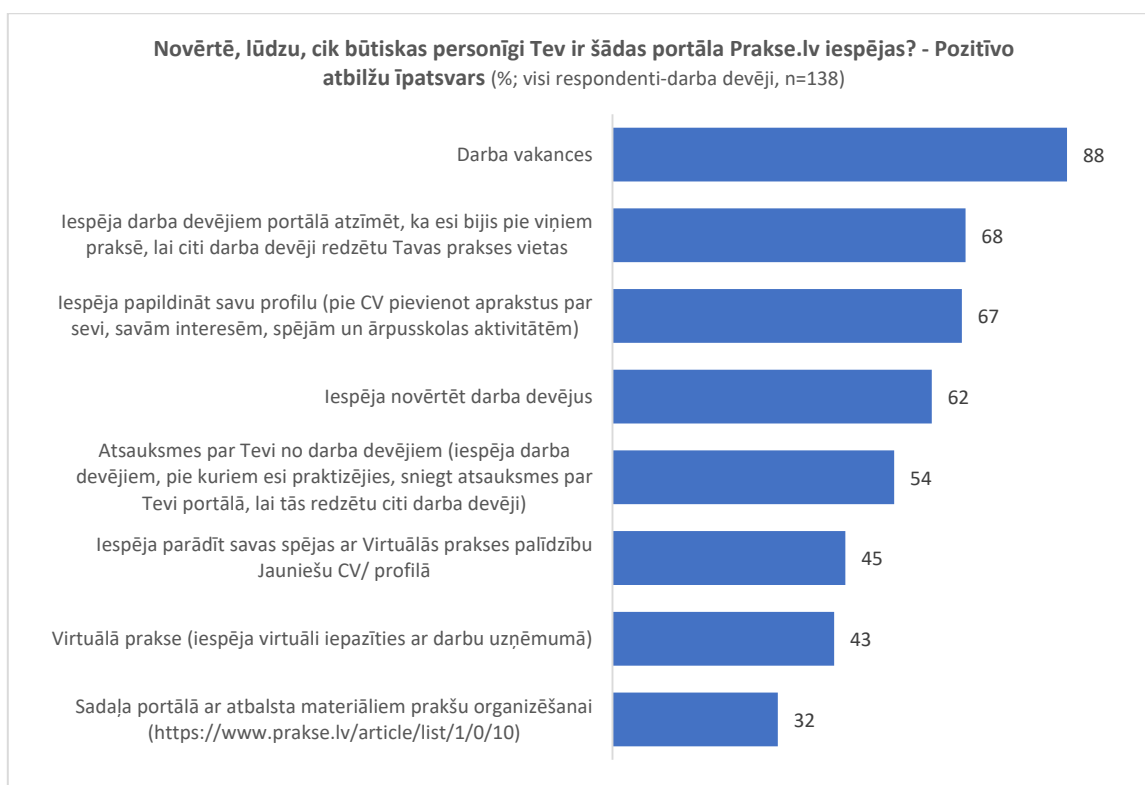

Novērtējiet, lūdzu, cik būtiskas Jums ir šādas portāla Prakse.lv iespējas? - Pozitīvo atbilžu īpatsvars (%) ; visi respondenti-darba devēji, n=108)

Būtiskākie dati no jauniešu aptaujas (2017. gada aprīlis – maijs):

3. Starptautiskas konferences “Konkurētspējīga un ilgtspējīga profesionālā izglītība: sasniegumi un jauni mērķi” (organizēta 2015. gada 11. un 12. maijā, apmeklēja aptuveni 200 cilvēki) dalībnieki tika aptaujāti, jautājot, vai konferences saturs attaisnoja dalībnieku gaidīto – 54% - jā, pilnībā; 46% - jā, daļēji. Kā arī tika jautāts, kā dalībnieki izmantos konferencē iegūto informāciju un zināšanas – 41% - dalīsies ar kolēģiem; 55% - izmantos savā darbā; 4% - cits variants.

REKOMENDĀCIJAS PRAKŠU SISTĒMAS PILNVEIDEI LATVIJĀ

- Sekmēt mācību prakses kā jēgpilna procesa nozīmību, lai darba devēji to novērtē līdzvērtīgi darba pieredzei.
- Sekmēt uzņēmēju ieinteresētības prakšu nodrošināšanā "pārvēršanu" praktiskā darbībā (reālā prakšu nodrošināšanā, nevis tikai teorētiskā intereses izteikšanā).
- Sekmēt praktisku un uz rezultātiem orientētu izglītības iestāžu un nozaru darba devēju organizāciju sadarbību, kā arī veicināt lielāku darba devēju iesaisti izglītības satura izstrādē/saskaņošanā un kvalifikācijas pārbaudījumu satura veidošanā.
- Attīstīt sistēmisku pieeju un iespējas profesionālās izglītības skolotāju un prakses vadītāju sākotnējai un tālākajai profesionālajai attīstībai gan izglītības iestādēs, gan darba vidē.
- Veicināt visu iesaistīto pušu pilnīgu izpratni par savām tiesībām un pienākumiem mācību prakšu īstenošanā.
- Turpināt attīstīt kvalitātes nodrošināšanas mehānismu mācību prakšu novērtēšanai, pastāvīgi apkopotai informācijai un atgriezeniskajai saitei kļūstot par kvalitātes nodrošināšanas sistēmas daļu.
- Paplašināt profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem starptautiskās prakses iespējas.
- Turpināt popularizēt profesionālo izglītību jauniešu vidū, sekmējot profesionālās izglītības prestiža celšanu.